

Sint Anthony Grootte Broederschap

Beleidsnotitie 2022-2027

Inleiding

De Sint Anthony Grootte Broederschap kent een lange geschiedenis die een aanvang neemt in 1451. Was aanvankelijk het doel in de eerste plaats gericht op het bevorderen van het eigen zieleheil, daarnaast was er sprake van de beoefening van liefdadigheid, door bijvoorbeeld armen te eten te geven. In de loop der eeuwen/jaren ontwikkelden zich deze doelstellingen tot de in de laatstelijk bij de statutenwijziging in 1998 vastgelegde doelstellingen, die als volgt luiden:

a. Steun verlenen aan (rechts)personen of groepen van personen, die naar het oordeel van het bestuur daaraan behoefte hebben, met name ook aan personen die weliswaar krachtens bestaande Sociale Wetten beschikken over middelen om in de noodzakelijke kosten van bestaan te voorzien, doch niettemin voor verbetering van hun levensomstandigheden verdere steun behoeven.

b. In materiële en immateriële zin bij te dragen tot verbetering en/of instandhouding van de leefbaarheid binnen het werkgebied van de stichting, zowel ten behoeve van (rechts)personen als van groepen van personen.

De middelen om deze doelen te bereiken die de stichting volgens de statuten heeft, zijn:

- het verlenen of bevorderen van huisvesting;
- het doen van uitkeringen ter voorkoming van verslechtering of tot verbetering van levensomstandigheden;
- het verstrekken van, naar het oordeel van het bestuur, zinvolle geldelijke bijdragen ter verbetering en/of instandhouding van de leefbaarheid, zoals boven onder b. bedoeld;
- het verrichten van handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden.

Het beheer van het onroerend goed, de huizen en boerderijen, is onder te brengen bij het 4e aandachtsstreepje.

Deze Beleidsnotitie geeft de beleidsvoornemens aan en is daartoe ingedeeld in twee hoofdstukken: Charitas en Onroerend goed.

Charitas. Uiteraard ligt de oorsprong van de Broederschap, zoals boven al even gemeld in het verrichten van "goede werken". Meer concreet de afgelopen eeuwen in het bieden van huisvesting en het verstrekken van voedsel aan de minvermogenden. De zogenaamde preuvingen. Het Ruitershofje is waar het gaat om het bieden van huisvesting heden ten dage een tastbaar voorbeeld. Van de preuvingen, waarvan het moment van oprichting in 1451 al sprake is, is bekend dat zij na de invoering van de Algemene Bijstandswet met ingang van 1 januari 1965 zijn gestaakt. Er resten nog de nappen die voor de uitreiking van de preuvingen werden gebruikt. Als blijvend zichtbaar

aandenken hebben enkele nappen, met uitleg van hun betekenis en functie, alsmede de broodplank een plek in de Walburgiskerk gekregen.

In de loop der afgelopen jaren heeft het giftenbeleid zich ontwikkeld in de richting van het verstrekken van directe of indirecte materiële ondersteuning van personen. Het meest in het oog springende voorbeeld daarvan is de Voedselbank in Zutphen die al vele jaren op een ruimhartige financiële bijdrage van de Broederschap kan rekenen. Een verwijzing naar de preuvingen ligt voor de hand. Het voert in dit bestek te ver om alle projecten waaraan ondersteuning wordt verleend te benoemen, maar wel is de conclusie op zijn plaats dat de financiële inspanningen van de Broederschap op dit vlak op een hoger niveau kunnen en moeten worden gebracht. Gegeven de eisen die aan een Algemeen Nut Beogende Instelling, wat de Broederschap is, worden gesteld zullen de uitgaven in deze aanzienlijk worden verhoogd. Ook zal de samenwerking worden geïntensiveerd met instanties die op hetzelfde terrein in Zutphen werkzaam zijn. Aparte vermelding verdient het Parentsouse, dat tijdelijk huisvesting biedt in de woning Melatensteeg aan gezinnen uit elkaar gaan en op korte termijn geen woonruimte kunnen vinden. Om kinderen niet van ouders te scheiden wordt een tijdelijke oplossing geboden waar ook kinderen kunnen verblijven. Vaak zijn de gezinnen afhankelijk van een bijstandsuitkering. De Broederschap ondersteunt Parentsouse Zutphen door voor de woning een lage(re) huur te vragen.

Verhoging van het giftenbudget is alleen zinvol als er voldoende bestedingsdoelen zijn. Het is te overwegen om de "zichtbaarheid" van de Broederschap te vergroten. Haar plaats op de "Metrokaart" van Karacht (HJR), die inhaakt op het Zutphense sociale netwerk is een eerste stap. Het is wenselijk meer scherp te brengen in de vertaling van de doelstellingen. Zo kan de Broederschap een duidelijke plaats krijgen in de bestrijding van armoede en de schuldhulpverlening in de gemeente Zutphen. In navolging van meerdere charitatieve vermogensfondsen in het gehele land, zal de Broederschap in samenwerking met de Stichting Urgente Noden Nederland (SUNN) initiatief nemen voor de oprichting van een noodhulpbureau voor die gevallen die, ondanks de goede sociale wetgeving tussen wal en schip vallen. Dergelijke initiatieven hebben onder meer in Doesburg en Rheden tot resultaat geleid en ook in de gemeente Montferland heeft een sociaal fonds aldaar samenwerking gezocht met de Stichting Urgente Noden Doesburg voor de uitvoering van hun beleid. Medewerking van de gemeentelijke overheid in deze tripartite (fondsen-hulpverlening-overheid) samenwerking is cruciaal. In het komende jaar, waarschijnlijk na de gemeenteraadsverkiezingen in maart, zal hierop worden ingezet. Teneinde jaarlijks voldoende middelen voor deze hulpverlening te kunnen inzetten is een periodieke bijdrage vanuit de deelnemende fondsen noodzakelijk. De grootte daarvan is afhankelijk van het aantal giften, dat op zich weer afhankelijk is van de mate waarin door de Zutphenaren een beroep op noodhulp wordt gedaan. Een nieuwe loot aan de stam van noodhulpbureaus is het sociaal leenfonds. Een fonds dat wordt gevoed door bijdragen vanuit de charitatieve fondsen en leningen kan verstrekken aan mensen, bijvoorbeeld zzp-ers, die door onvoorziene omstandigheden plots zonder werk komen te zitten. Daarvoor biedt de overheid geen oplossing maar zo'n fonds kan dat wel door geen rente te vragen, maar wel aflossing op het moment dat dit weer kan. Een dergelijk leenfonds functioneert als een "revolving fund". Zowel de eerste vorm van noodhulp als deze sociale leningen schelen de overheid uiteindelijk heel veel kosten. Bijvoorbeeld, als door een gift uit het noodfonds een huisuitzetting kan worden voorkomen scheelt dat de gemeente al snel minimaal €45.000 aan maatschappelijke kosten. Deelname van de

gemeentelijke overheid in de werkkosten van de coördinator van het noodhulpbureau is niet alleen onmisbaar maar ook zeer goed te verdedigen. Zeer recent werd het BOG benaderd door de klantregisseur Sociaal Domein van de gemeente Zutphen met de vraag of de Broederschap iets zou kunnen en willen betekenen bij de toepassing van de zgn. Doorbraakmethode. Omdat een noodhulpbureau min of meer vanuit dezelfde filosofie werkt, kan samenwerking hier kansen bieden. Dat zou een mogelijke ingang kunnen betekenen voor samenwerking met de gemeente Zutphen die tot op heden zeer moeizaam verliep. Zeer recent lijkt daar door personele wisseling bij de gemeente verandering in gekomen en is er zelfs enthousiasme te bespeuren. 2022 wordt dan wel het jaar van de waarheid, met het oog waarop wij direct na de vorming van een nieuw college van B&W, naast ambtelijk ook bestuurlijk draagvlak moeten zien te krijgen. Zoals hiervoor al gemeld maakt het bieden van huisvesting onderdeel uit van de statutaire doelstellingen De kosten die hiermee gemoeid zijn, beheer en onderhoud van het Ruitershofje zijn dus te brengen onder de noemer van Algemeen Nut. De laatste jaren geeft de Broederschap ook bijdragen aan projecten of evenementen die passen in de gedeelde historie in de stad. Met een ruime interpretatie van artikel 2b van de statuten past de ondersteuning hiervan binnen de doelstellingen. Dit beleid zal worden voortgezet.

Onroerend goed. Het beheer van het onroerend goed is zowel statutair middel als doel. Dat geldt in het bijzonder voor het Ruitershof, waarin huisvesting wordt geboden aan personen in 16 wooneenheden/huisjes, waarvoor een huur wordt gevraagd die beneden de sociale huurgrens blijft. Daarnaast beschikt de Broederschap over 2 monumentale panden, verdeeld in appartementen in de binnenstad van Zutphen, die tegen marktprijzen worden verhuurd. De netto opbrengsten daarvan, dus na aftrek van de kosten voor onderhoud e.d. worden ten nutte gebracht van de charitatieve doelstelling. Ook dragen deze panden bij aan het behoud van Zutphens historische binnenstad. De Broederschap blijft geïnteresseerd in aankoopmogelijkheden van onroerend goed, waarbij als belangrijke voorwaarde geldt dat het gebruik van een aangekocht pand ten dienste van de doelstellingen kan worden ingezet.

Tenslotte bezit de Broederschap nog vier boerderijen en ca. 190 ha. agrarische grond, waarvan 182 ha. verpacht is. Dit agrarisch grondbezit is een van de belangrijke dragers van het budget voor de doelstellingen en wordt als zodanig beheerd. Dit beheer wordt vanaf 2020 op basis van een nieuwe beheerovereenkomst gevoerd door het rentmeesterskantoor Van Lanschot Nannenga Naus (VLNN). De Broederschap blijft ook de komende jaren geïnteresseerd in de mogelijkheden van aankoop van grond. Ook de veranderingen binnen de agrarische sector op het gebied van duurzame bedrijfsvoering, stikstof en CO₂ uitstoot zullen nauwlettend worden gevolgd. De Broederschap kan als verpachter daarin samen met pachters, voorzover deze zelf toekomst zien, zeker een rol spelen.